

Az úszómű saját energiaforrással rendelkezik, Csepel típ. belső égésű motorral. Vizen történő mozgatását motoros vontatóhajó végzi, keresztikötélen vontatva. Fel van szerelve kényelmes lakófülkével és navigációs eszközökkel. Kezelőszemélyzete 1 fő darukezelő és 1 fő gépész-hajóvezető.

A daruval történő rakodási technológia fázisai: anyagmozgatás a parton — lehetőség szerint gépi — a daru hatósugaráig, egyenkénti vagy kötegenkénti darus átterhelés az uszályba, rakománykialakítás az uszályban daru segítségével. Üzembe helyezése 1976-ban történt eddig igen kedvező eredményekkel, munkáját technikai színvonal emelkedése, gazdaságosság és hatékonyság jellemzi.

Az ismertetett rakodóberendezések egyedi beruházási feladatként kerültek megvalósításra a vízi szállítás hatékonyságának fokozása érdekében. A tervezésben és kivitelezésben jelentős segítséget nyújtott a Gazdaság műszaki osztálya, a műszaki erdészet. A műszaki erdészetben olyan gyakorlat alakult ki a rakodógép-gyártás terén, amely eredményesen kamatoztatható más műszaki feladatok megoldásában is. A rakodógépek üzembe helyezésével párhuzamosan meg kellett oldani és ki kellett dolgozni azok üzemeltetési és karbantartási technológiáit, biztosítani kellett a kezelő személyzet oktatását és az előírások szerinti képesítések megszerzését.

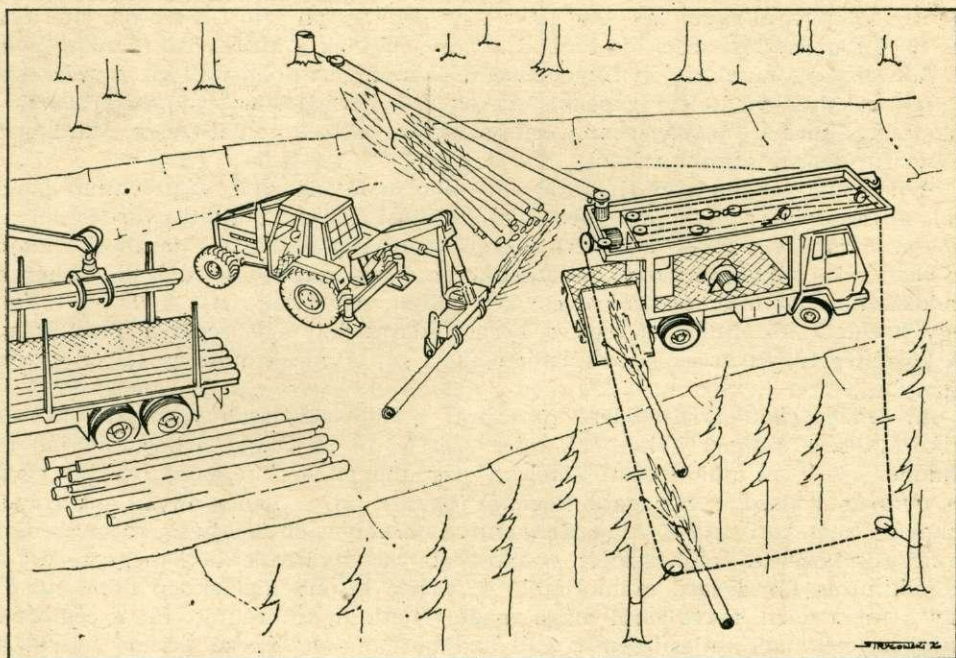
A bemutatott rakodóberendezések sikeres, eredményes és hatékony üzemeltetése bizonyítja, hogy járható út a célszerűen kialakított egyedi műszaki elképzelések megvalósítására is, ha fontos gyakorlati feladat megvalósítására irányul, párosul a tervezés, kivitelezés és üzemeltetés gondosságával.

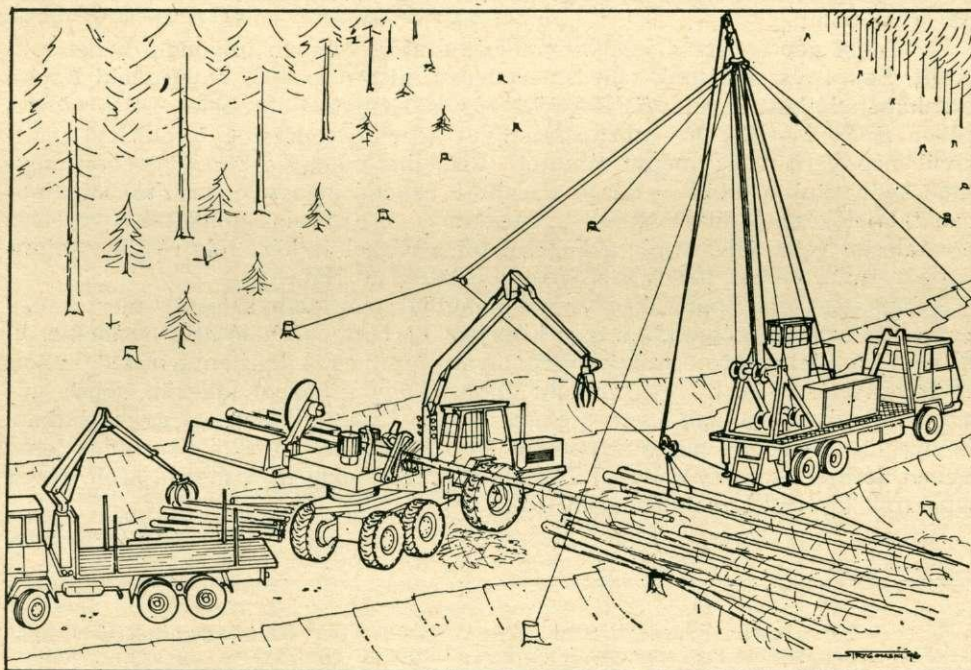
Osztrák erdőgazdasági gépek a láthatáron

Az Európa-szerte fokozódó munkaerőhiány és a munkabéreknek ezzel kapcsolatos drágulása, a nehéz fizikai munkára való egyre kevesebb hajlandóság, ugyanakkor a fának mind nagyobb jelentősége az erdei munkák gépesítésére — sőt nagygépesítésére — kényszerítenek. Az utóbbi években főként a tengerentúlról érkezett gépeket az erdőgazdaságok mindenütt érdeklődéssel fogadták, de csakhamar nyilvánvalóvá vált, hogy ezek a mi viszonyainknak csak kevésbé felelnek meg, karbantartásuk, alkatrész utánpótlásuk rendkívül körülményes. Így merült fel a saját gépszerkesztésnek, gyártásnak a szükségessége és vette gyártási programjába többek között a STEYR—DAIMLER—PUCH RT a svéd ÖSA céggel együttműködve erdőgazdasági gépek előállítását.

A cég programjának részleteiről az Osztrák Favásár alkalmával tartott nemzetközi újságíró találkozón számolt be részletesen, gyártmányait a Vásáron ki is állította, egyik érdekes gépcsoportját pedig legutóbb a jugoszláviai Sarajevo közelében mutatta be teljes üzemben a sajtónak. A program jelszava: „el a kezét a fától, láb ne érje az erdei talajt!” — és ennek megfelelően alakítja ki

1. ábra

2. ábra

gépeit. Alapgépül saját 180—320 LE-s tehergépkocsijai, 140 LE-s erdei traktora és 160 LE-s csuklós vontatója szolgál, ezekre épülnek a különböző munkagépek. A fakitermelés számára két figyelemreméltó módszert dolgoztak ki, és szerkesztettek ezekhez megfelelő gépeket. Az egyik a gyérítéshez való páternoszter-módszer, a másik a tarvágásban alkalmazható árbócos kötédaruzásos. Mindkettő motorfűrészes döntéssel számol.

A *páternoszter-módszer* (1. ábra) 100—400 m távolságból, végtelenített láncal, sílift-szerűen vonszolja a koronával szállítási irányba döntött gyérítési anyagot az útra. Itt a fákat traktorra szerelt munkafej gallyazza, darabolja, majd a kész választékot önrakodó tehergépkocsi, vagy vontató hordja ki. Ehhez a módszerhez hat munkás szükséges: kettő dönt, egy felakasztja a láncra a fát, egy kezeli a közelítőgépet, egy a kérgező-darabolót, egy végzi a kiszállítást. A közelítés 10—10 m-es sávokról történik, a gép átállása mintegy fél órát vesz igénybe.

Az *árbócos kötédaru-módszer* (2. ábra) a véghasználatok vastagabb fainak kiközelítésére szolgál. Tehergépkocsira szerelt, 16 m magas árbóc csigáján át ötdobos csörlővel működtetett kötérendszer, megfelelő futómacskával könnyen és gyorsan vonszolja vastagabb végénél fogva a fát. A nehéz anyag a koronán rugózva nem károsítja a talajt, felmenti a korábban 60% lejtésig megengedett traktoros közelítés gépkezelőjét az akrobata mutatványok alól, megszabadít a kötélt húzás fáradságos munkájától. Az árbóc kisebb mértékben dönthető és így a fát a daru közvetlenül maga mellé teheti. A kiközelített fát a cég által kifejlesztett nagy teljesítményű gallyazó-daraboló-osztályozó készíti fel, és a rakoncákkal ellátott platójú csuklós vontató, vagy tehergépkocsi szállítja ki. A kötédaru szerkezet első felállítása 2—3 órát, áthelyezése 10—20 percet vesz igénybe. Teljesítményét évi 30 000 m³-re becsülik. A módszer mind lejtős, mind sík terepen alkalmazható, a magas árbóc még kisebb ellenemelkedőket is ki tud küszöbölni.

Ez utóbbi gépcsoport a jugoszláviai bemutatón valóban imponáló képet mutatott. Egyes részei nálunk sem ismeretlenek, hiszen az 1977-es Műszaki Napon munkában láthattuk a STEYR—ÖSA 705/260 gallyazó-daraboló-osztályozó gépet, a STEYR—ÖSA 260 szorítószámolyos közelítő-vonszoló. Mindkettő rendkívül megnyerő teljesítményt mutatott. Remélhető, hogy a közeli jövőben megismerkedhetünk a többi — döntő, daraboló, rakodó, vonszoló, szállító, sőt újabban talajelőkészítő, ültető stb. — gépekkel is. Erdőgazdaságunk felső vezetése hivatalosan vette fel nemrég a kapcsolatot a céggel és kért tőle részletes ajánlatokat, ismertetőket, meghíva a következő Műszaki Napra.

A kapcsolat számunkra kedvezően alakulhat már csak azért is, mert a cég közvetlen szomszédságunkban igen kiterjedt karbantartó hálózattal rendelkezik. Erre is van jelszavuk: „minden gép olyan, amilyen a karbantartása!” Ennek érvényesítésére adnak meg mindent ahhoz, hogy a házból kikerült gépek minél megbízhatóbbaknak, teljesítőképeseknek bizonyuljanak a gyakorlatban. Rendkívül figyelemre méltó az is, hogy Bécsben gépkezelő iskolát tartanak fenn. Ebben kéthetes tanfolyamokkal képezik ki a vezetőket és a megvásárolt gépen tapasztalt kísérővel gyakoroltatják be.

Jérôme René

Az egri Dobó István Erdészeti Szakközépiskola 1978-ban **technikusminősítő vizsgát** szervez, erdőgazdálkodási szakon. Jelentkezni lehet a Tü. 2022. r. sz. számú jelentkezési lapon. Munkahelyi javaslat szükséges. A felkészítés konzultációs formában történik. Jelentkezési határidő: 1978. január 31.